

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 027665 19 Kž 22
Sarajevo, 10.09.2019. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Slavka Marića kao predsjednika vijeća, Dragana Čorlije i Emira Neradina, kao članova vijeća, uz učešće Roić Živane kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih F.N., N.N,1, N.N.2, A.B., H.B., A.H., R.S., D.A., zbog krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. u vezi stava 1. i krivičnog djela Neovlaštenja proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 55. i članom 54. istog zakona, a u odnosu na B.H. i krivičnog djela iz člana 52. stav 1. tačka a) Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije Kantona Sarajevo, odlučujući o žalbi tužiteljice Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu i žalbama branilaca optuženih F.N., N.N,1, N.N.2, A.B., H.B., A.H., R.S., D.A., i ličnoj žalbi optuženog H.B., izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 027665 17 K od 11.01.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 10.09.2019. godine, u prisustvu tužioca Federalnog tužilaštva u Sarajevu Slava Lakića, optuženih F.N., N.N,1, N.N.2, A.B., H.B., A.H., R.S., D.A., i njihovih branilaca M.K., F.A., H.A., D. U. A., M.O., H.D., P.Z. i K.S., svi iz S. donio je sljedeću:

P R E S U D U

Odbijaju se kao neosnovane žalba tužiteljice Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu, te žalbe branilaca optuženih F.N., N.N,1, N.N.2, H.B., A.H., R.S., D.A., i lična žalba optuženog H.B. i potvrđuje presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 027665 17 K od 11.01.2019. godine u odnosu na ove optužene, a uvažava žalba braniteljice optuženog A.B. i predmetna presuda ukida u dijelu izreke koji se odnosi na ovog optuženog, pa se predmet u ovom dijelu vraća tom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 027665 17 K od 11.01.2019. godine, optuženi F.N., N.N.1, N.N.2, A.B., H.B., A.H., R.S., D.A., oglašeni su krivim zbog krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. u vezi stava 1. i krivičnog djela Neovlaštenja proizvodnja i stavljanje u promet opojne droge iz člana 238. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine u vezi sa članom 55. i članom 54. istog zakona, a optuženi B.H. i zbog krivičnog djela iz člana 52. stav 1. tačka a) Zakona o nabavljanju, držanju i nošenju oružja i municije Kantona Sarajevo (ZONDINOM), za koja krivična djela su im utvrđene pojedinačne kazne zatvora, te su uz primjenu člana 54. stav 2. tačka b) KZ FBiH svi optuženi osuđeni na jedinstvene kazne zatvora i to: optuženi F.N. na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine i 2 (dva) mjeseca u koju mu je na osnovu člana 57. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 14.12.2016. godine pa nadalje, optuženi N.N.1 na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 10 (deset) mjeseci u koju mu je na osnovu člana 57. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 14.12.2016. godine pa nadalje, optuženi N.N.2 na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 10 (deset) mjeseci u koju mu je na osnovu člana 57. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 14.12.2016. godine do 11.01.2019. godine, optuženi A.B. na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine i 10 (deset) mjeseci u koju mu je na osnovu člana 57. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 14.12.2016. godine pa nadalje, optuženi H.B. na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine u koju mu je na osnovu člana 57. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 14.12.2016. godine pa nadalje, optuženi A.H. na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci u koju mu je na osnovu člana 57. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 14.12.2016. do 11.01.2019. godine, optuženi R. S. na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 6 (šest) mjeseci u koju mu je na osnovu člana 57. KZ FBiH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru počev od 14.12.2016. do 11.01.2019. godine i optuženi D.A. na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 2 (dva) mjeseca.

Na osnovu člana 238. stav 4. KZ FBiH od optuženog H.B. se oduzimaju predmeti upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela oduzeti po potvrdi Federalne uprave policije broj: 12/1-51D/16 i 12/1-51D/16 od 14.12.2016. godine pojedinačno opisani u petom i šestom pasusu na strani 12. izreke presude. Na osnovu člana 238. stav 4. KZ FBiH od optuženog A.H. se oduzimaju predmeti upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela oduzeti po potvrdi Federalne uprave policije broj 12/1-54/A od 14.12.2016. godine pojedinačno opisani u osmom pasusu na strani 12. izreke presude. Na osnovu člana 238. stav 4. KZ FBiH od optuženog R.S. se oduzimaju predmeti upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela oduzeti po potvrdi Federalne uprave policije broj: 02/15-1-1-470/16 od 18.11.2016. godine pojedinačno opisani u posljednjem pasusu na strani 12. i u prvom, drugom i trećem pasusu na strani 13. izreke pobijane presude. Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH optuženom H.B. je izrečena bezbjednosna mjera oduzimanja predmeta upotrijebljenih za izvršenje

krivičnog djela oduzetih po potvrdi Federalne uprave policije broj: 02/1-51-A/16 od 14.12.2016. godine 12 C/16 od 14.12.2016. godine pojedinačno opisanim u petom pasusu na strani 13. izreke pobijane presude i potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta broj 12/1-51E/16 od 14.12.2016. godine pojedinačno opisanim u drugom i trećem pasusu na strani 14. izreke pobijane presude.

Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH optuženom F.N. je izrečena bezbjednosna mjera oduzimanja predmeta upotrijebljenih za izvršenje krivičnog djela oduzetih po potvrdi Federalne uprave policije broj 12/1-50-B/16 od 14.12.2016. godine pojedinačno opisanim u sedmom pasusu na strani 13. izreke pobijane presude. Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH optuženom N.N.1 je izrečena bezbjednosna mjera oduzimanja predmeta upotrijebljenih za izvršenje krivičnog djela oduzetih po potvrdi Federalne uprave policije broj 12/1-48-B/16 od 14.12.2016. godine pojedinačno opisanim u posljednjem pasusu na strani 13. izreke pobijane presude. Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH optuženom B.A. je izrečena bezbjednosna mjera oduzimanja predmeta upotrijebljenih za izvršenje krivičnog djela oduzetih po potvrdi Federalne uprave policije broj: 02/1-56-A/16 od 14.12.2016. godine pojedinačno opisanim u prvom pasusu na strani 14. izreke pobijane presude. Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH optuženom H.A. je izrečena bezbjednosna mjera oduzimanja predmeta upotrijebljenih za izvršenje krivičnog djela oduzetih po potvrdi Federalne uprave policije broj: 12/1-54-A/16 od 14.12.2016. godine pojedinačno opisanim u posljednjem pasusu na strani 14. izreke pobijane presude. Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH optuženom S.R. je izrečena bezbjednosna mjera oduzimanja predmeta upotrijebljenih za izvršenje krivičnog djela oduzetih po potvrdi Federalne uprave policije broj: 12/1-A/16 od 14.12.2016. godine pojedinačno opisanim u prvom pasusu na strani 15. izreke pobijane presude. Na osnovu člana 78. stav 1. KZ FBiH optuženom A.D. je izrečena bezbjednosna mjera oduzimanja predmeta upotrijebljenih za izvršenje krivičnog djela oduzetih po potvrdi Federalne uprave policije broj: 12/1-54 od 14.12.2016. godine pojedinačno opisanim u drugom pasusu na strani 15. izreke pobijane presude.

Na osnovu člana 114. stav 1. i člana 115. KZ FBiH od optuženog F.N. je oduzeta imovinska korist – novac pribavljen krivičnim djelom – oduzet po potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Federalne uprave policije broj 12/1-50/16 od 14.12.2016.godine i to: 28 novčanica u apoenima odKM, 9 novčanica u apoenima od KM, 1 novčanica u apoenu od ... EUR-a, 10 novčanica u apoenima od EUR-a, 70 novčanica u apoenima od ... EUR-a, 8 novčanica u apoenima od ... KM, 49 novčanica u apoenima od ... KM, 5 novčanica u apoenima od EUR-a, 7 novčanica u apoenima od EUR-a, 4 novčanice u apoenima od ... EUR-a, 32 novčanice u apoenima od KM, 1 novčanica u apoenima odKM, 15 novčanica u apoenima od ... KM, 4 novčanice u apoenima od EUR-a, 7 novčanica u apoenima od EUR-a, 23 novčanice u apoenima od ... EUR-a, serijskih brojeva bliže opisanih u posljednjem pasusu na strani 15., cijelokupnoj strani 16 i u prvom pasusu na strani 17. izreke pobijane presude.

Na osnovu člana 114. stav 1. i člana 115. stav 1. KZ FBiH od optuženog N. N.1 je oduzeta imovinska korist – novac pribavljen krivičnim djelom oduzet po potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Federalne uprave policije broj 12/1-48-A/16 od 14.12.20165. godine i to: 20 novčanica u apoenima od ... KM, 18 novčanica u apoenima od KM, 1 novčanica u apoenima od ... EUR-a, 2 novčanice u apoenima od EUR-a, 1 novčanica u apoenu od ... EUR-a i 1 novčanica u apoenu od KM serijskih brojeva bliže opisanih u drugom pasusu na strani 17. izreke pobijane presude.

Na osnovu člana 114. stav 1. i člana 115. stav 1. KZ FBiH od optuženog H.B. je oduzeta imovinska korist – novac pribavljen krivičnim djelom oduzet po potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Federalne uprave policije broj 12/1-51-B/16 od 14.12.2016. godine i to: 4 novčanice u apoenima od ... KM, 10 novčanica u apoenima od KM, 17 novčanica u apoenima od KM, 1 novčanica u apoenu od KM, serijskih brojeva bliže opisanih u posljednjem pasusu na strani 17. izreke pobijane presude.

Na osnovu člana 114. stav 1. i člana 115. stav 1. KZ FBiH od optuženog A.H. je oduzeta imovinska korist – novac pribavljen krivičnim djelom oduzet po potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Federalne uprave policije broj 12/1-54-A od 14.12.2016. godine i to: 2 novčanice u apoenima od KM, 5 novčanica u apoenima od KM, 11 novčanica u apoenima od KM, 7 novčanica u apoenu od KM, serijskih brojeva bliže opisanih u prvom pasusu na strani 18. izreke pobijane presude.

Na osnovu člana 114. stav 1. i člana 115. stav 1. KZ FBiH od optuženog S. R. je oduzeta imovinska korist – novac pribavljen krivičnim djelom oduzet po potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta Federalne uprave policije broj 12/1-55-A/16 od 14.12.2016. godine i to: 2 novčanice u apoenu od KM, 2 novčanica u apoenima od KM, 16 novčanica u apoenima od KM, 13 novčanica u apoenu od KM, serijskih brojeva bliže opisanih u drugom pasusu na strani 18. izreke pobijane presude.

Oduzeti novac od optuženih F.N., N.N.1, H.B., A.H. i R.S. postaje prihod budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

Na osnovu člana 202. stav 1. ZKP FBiH optuženi su u cjelosti oslobođeni dužnosti naknade troškova krivičnog postupka te isti padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv prvostepene presude tužiteljica Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu je izjavila žalbu zbog odluke o krivično-pravnoj sankciji u odnosu na optuženog D.A. sa prijedlogom da se od strane ovog suda žalba uvaži, pobijana presuda preinači i ovom optuženom izrekne kazna zatvora u dužem trajanju od izrečene kazne.

Branilac optuženog F.N., advokat K.M., presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede odredaba

krivičnog postupka i odluke o kazni sa prijedlogom da se uvažanjem žalbe presuda preinači i optuženom izrekne oslobađajuća presuda, odnosno da se ista preinači u pogledu izrečene kazne i optuženom izrekne blaža kazna, ili da se presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Branilac optuženog N.N.1, advokat A.F., prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni i oduzimanje imovinske koristi, sa prijedlogom da se žalba uvaži pobijana presuda ukine i održi pretres ili preinači pobijana presuda i optuženi oslobodi od optužbe.

Braniteljica optuženog N.N.2, advokat H.A., ranije navedenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, sa prijedlogom da se žalba uvaži, presuda preinači i optuženom izrekne oslobađajuća presuda ili da se presuda preinači u pogledu izrečene kazne i optuženom izrekne blaža kazna, ili pak da se presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odluku.

Braniteljica optuženog B.A., advokat D. U. A., prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, sa prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine te da se zakaže glavni pretres i optuženi B.A. oslobodi od optužbe ili da se pobijana presuda ukine te predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno pretresanje i odlučivanje.

Branilac optuženog B.H., advokat O.M., prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, zbog odluke o krivično pravnoj sankciji i odluke o oduzimanju imovinske koristi, sa prijedlogom da se žalba uvaži, prvostepena presuda preinači na način da se optuženi oslobodi od optužbe ili da mu se izrekne blaža krivično pravna sankcija, ili da se ista ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Optuženi B.H. u ličnoj žalbi nije izričito naveo žalbene osnove ali iz njenog sadržaja proizilazi da prvostepenu presudu osporava zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i da predlaže da se žalba uvaži i on oslobodi od optužbe.

Braniteljica optuženog H.A., advokat D.H., prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o krivičnoj sankciji i oduzimanje imovinske koristi sa prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu preinači na način da optuženog oslobodi od optužbe, ili mu izrekne blažu krivično pravnu sankciju i vrati mu novac koji mu je po potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta FUP-a od 14.12.2016. godine oduzet, ili da istu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Branilac optuženog S.R., advokat P.Z., prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, sa prijedlogom da ovaj sud ukine ožalbenu presudu.

Branilac optuženog A.D., advokat K.S., prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o krivičnoj sankciji sa prijedlogom da se žalba uvaži, prvostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje Kantonalnom sudu u Sarajevu.

Tužilac Federalnog tužilaštva Sarajevo u podnesku broj T09 0 KTŽ 0102524 19 2 od 16.04.2019. godine je predložio da se žalba kantonalnog tužilaštva u Sarajevu uvaži u odnosu na optuženog A.D. i ovom optuženom izrekne jedinstvena kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju od izrečene kazne zbog krivičnih djela za koja je oglašen krivim, a da se žalbe branilaca ostalih optuženih i lična žalba optuženog B.H. odbiju kao neosnovane.

Ovaj sud je pobijanu presudu ispitao u granicama žalbenih navoda, potom po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 321. ZKP FBiH, pa je nakon toga odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Branilac optuženog N.F., advokat K.M., bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH vidi u tome što je svjedok optužbe B. Đ. (inspektor) na glavnom pretresu prilikom njegovog saslušanja (na okolnost provođenja posebnih istražnih radnji, pretresa i zaplijene opojne droge) izašao, kako se u žalbi navodi, van svojih ovlaštenja i okvira jer mu je sud omogućio da na glavnom pretresu prenosi i interpretira preslušane telefonske razgovore i SMS poruke koje su ostvarili između sebe sami optuženi odnosno optuženi i druga lica (uz pojašnjavanje i komentarisanje šta njihovi razgovori faktički znače). Nezakonito postupanje ovog svjedoka u kontekstu bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, prema stavu branioca, ogleda se u činjenici da je svjedok B. Đ. prilikom saslušanja pojedinih osumnjičenih i svjedoka u istrazi istim puštao da slušaju presretnute telefonske razgovore, na temelju kojih se zasniva optužnica i temeljem kojih pobijana presuda zasniva svoju odluku o krivici optuženih, zatim da je svjedocima priječeno, da su neki od njih fizički maltretirani i udarani i čak povrijeđeni, da su imali status osumnjičenih, da je od njih iznuđivano priznanje, pa nakon toga im je status osumnjičenog promijenjen u status svjedoka. Identične žalbene prigovore u žalbi je istakao branilac optuženog A.D., advokat S.K. kao i braniteljica optuženog N.N.2, advokat H.A. iznoseći potpuno istu argumentaciju. Braniteljica optuženog H. A. takođe u žalbi navodi da su nezakoniti zapisnici o saslušanju svjedoka iz istrage obzirom da se nespornim pokazalo da su svjedocima prilikom njihovog saslušanja u FUP-u puštani presretnuti telefonski razgovori.

Ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje zakonitost pobijane presude.

Neosnovano se u žalbi branioca optuženog N.F., advokata K.M., iznosi stav da je svjedok optužbe B. Đ. prilikom njegovog saslušanja na glavnom pretresu izašao van svojih ovlaštenja i okvira budući da se ovaj svjedok, kao inspektor F....., nalazio na čelu tima koji je bio zadužen za sprovođenje posebnih istražnih radnji nadzora i tehničkog snimanja telekomunikacija prema osumnjičenim u skladu sa naredbama Opštinskog suda u Sarajevu, te da je u sklopu svog svjedočenja opisao aktivnosti od prvih operativnih saznanja službenika policije da na području opštine V.. egzistira i djeluje kriminalna grupa koja se bavi zloupotrebom opojnih droga (od početka 2016. godine) što je rezultiralo donošenjem naredbi Opštinskog suda u Sarajevu da se prema određenim osumnjičenim sprovedu posebne istražne radnje iz člana 130. stav 2. tačka a) ZKP FBiH. Takođe treba imati u vidu da je ovaj svjedok kao stručno lice najdirektnije učestvovao u izdvajanju relevantnih telefonskih razgovora (između više hiljada registrovanih) koji su u inkriminisano vrijeme vođeni između osumnjičenih kao pripadnika organizovane grupe, sa jedne strane, kao i razgovora u kojima su učestvovali pojedini osumnjičeni sa kupcima i konzumentima opojne droge, sa druge strane, nakon čega su pripadnici FUP-a presretali kupce i konzumente kod kojih je pretresom pronađena opojna droga kupljena i preuzeta nakon njihove prethodne telefonske komunikacije. Svjedok Đ. B. se u svom svjedočenju izjašnjavao i na okolnosti izvršenih pretresa u kojima je lično učestvovao, i stim u vezi zaplijenjene droge i oduzetih telefonskih aparata, konkretizujući takve aktivnosti službenika policije u odnosu na pojedine kupce koji su na glavnom pretresu (a i tokom istrage) na te okolnosti dali iskaze (A.H., E.R., R. Č., A. P., R. B., A. O., H. D., K. B. i dr.), istovremeno dajući hronološki prikaz prethodnih šifrovanih razgovora između osumnjičenih (međusobno) kao i sa kupcima i konzumentima, koji su opravdano kvalifikovani kao relevantni, te u daljnjem bili povod istovremenom operativnom postupanju službenika policije na terenu što je u konačnom i dovelo do pretresa i pronalaska preuzete opojne droge kod optuženih i kupaca. Dakle, po nalaženju ovog suda, predmetnim svjedočenjem na glavnom pretresu svjedok B. Đ. nije izašlo van svojih ovlaštenja i okvira (u žalbi nije ni precizirano o kojim je to ovlaštenjima i okvirima tih ovlaštenja riječ niti se branilac pozva na određenu odredbu koja bi istaknutu tvrdnju opravdala) jer su okolnosti predmetnog krivično pravnog događaja i specifična uloga ovog svjedoka, kao vođe tima u realizaciji posebnih istražnih radnji i ostalih mjera i radnji koje su iz toga proizilazile, neminovno sadržajno odredile njegov iskaz i način izjašnjavanja. Nadalje, bezuspješno branioci optuženih činjenici da je svjedok B. Đ. (po zahtjevu tužilaštva, a po odobrenju suda) bio prisutan na glavnom pretresu tokom ispitivanja vještaka B. S. u dijelu kada su preslušavani relevantni telefonski razgovori, nastoje dati karakter bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2 u vezi sa članom 99. stav 1. ZKP FBiH, budući da je prema obrazloženju prvostepenog suda (na stranama 34. i 35.) navedeno da je po odobrenju suda svjedok B. u nekoliko navrata ukazao na određene komunikacije u smislu zašto su ovlaštena službena lica određenu komunikaciju našli relevantnom i na osnovu koje korištene terminologije (šifrovanih razgovora), te kako su poslije slušanja tog konkretnog razgovora odnosno komunikacije službenici policije presretali kupce i konzumente kod kojih su nakon toga pretresom pronalazili kupljenu opojnu drogu. Nesumnjivo je, dakle, da

se ovakav okvir i pravac izjašnjenja svjedoka Đ. B. ni na koji način nije doticao izjašnjenja sudskog vještaka B. S. niti je značio da svjedok Đ. B. preuzima ingerencije i ulogu sudskog vještaka za komunikacije, već se zapravo radi o sadržajno ponovljenom izjašnjenju svjedoka iz njegovog prethodno datog iskaza na glavnom pretresu. Ovdje je potrebno istaći da se odredba člana 99. ZKP FBiH odnosi na način ispitivanja svjedoka u fazi istrage a ne na glavnom pretresu.

Žalbeno isticanje da je svjedok B. Đ. prilikom saslušanja pojedinih osumnjičenih u istrazi istim puštao da slušaju presretnute telefonske razgovore, zatim da je svjedocima prijećeno, da su neki od njih fizički maltretirani i udarani i čak povrijeđeni, da su imali status osumnjičenih i da je od njih iznuđivano priznanje (u kom pravcu su se sadržajno na isti način kretale žalbe branilaca optuženih F.N., D.A., N.N.2., i A.H.), kod okolnosti da je na glavnom pretresu saslušano više od pedeset svjedoka, a da ni u jednom predmetnom žalbenom prigovoru (ranije navedeni branioci) ne navode konkretne lične podatke kako osumnjičenih tako i svjedoka kojima su takvi telefonski razgovori puštani, odnosno ne precizira se ko je od njih konkretno fizički maltretiran, udaran i povrijeđen, te konačno kome od njih je mijenjan status osumnjičenog u status svjedoka, se od strane ovog suda ocjenjuje paušalnim i zbog čega se kao takvi realno nisu ni mogli ispitati.

Na isti način se, zbog toga što nisu konkretizovani, ocjenjuju i identični žalbeni prigovori branilaca optuženih F.N. i N.N.2., advokata K.M. i H.A. - da je izreka presude protivrječna sama sebi ili razlozima presude i da u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, čime je počinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Branilac optuženog F.N. u vezi uloge njegovog branjenika kojeg, kako u žalbi navodi, optužba svrstava kao glavnog organizatora a pobijana presuda potvrđuje, iznosi žalbenu tvrdnju da je njegov branjenik ostvarivao komunikaciju sa svojom braćom N.1., i N.2., a koja nema nikakve veze sa nabavkom i prodajom opojne droge, te da presuda u tom pogledu pogrešno interpretira i izvodi pogrešne zaključke s obzirom da je ovim optuženim u vrijeme događaja iz optužnice bio teško bolestan otac koji je nedavno umro i baš zbog bolesti oca imali su komunikacije u pogledu nabavljanja hrane i lijekova, a te komunikacije presuda tretira kao radnje izvršenja krivičnog djela.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Ovaj sud je izvršio uvid u dijelove obrazloženja pobijane presude kojima je prezentirana komunikacija između optuženih F.N., N.N.1., i N.N.2., iz čijeg sadržaja proizilazi da se nadzirane komunikacije optuženog F.N. sa njegovom braćom upravo odnose na nabavku i prodaju opojne droge, te da se ni jedna od tih komunikacija ne odnosi na razgovor u vezi bolesti njihovog oca, odnosno nabavljanja hrane i lijekova. Uostalom ni branilac u žalbi

svoju tvrdnju nije potkrijepio i argumentovao konkretno kojim njihovim komunikacijama je sadržana takva vrsta razgovora. Zbog toga se ovi žalbeni prigovori nisu mogli prihvatiti.

Branilac optuženog N.N.1., advokat F.A. u žalbi navodi da je pobijana presuda zasnovana na dokazima koji su pribavljeni kao rezultat posebnih istražnih radnji a za koje odbrana smatra da se radi o nezakonitim dokazima u smislu člana 11. stav 2. ZKP FBiH jer su, kako se u žalbi ističe, pribavljeni povredom odredaba člana 130., 131., 132. i člana 133. ZKP FBiH, budući da naredbe Opštinskog suda u Sarajevu o provođenju posebnih istražnih radnji ne sadrže razloge o odlučnim činjenicama kako je to propisano članom 131. navedenog zakona. U prilog prednjih žalbenih tvrdnji branilac ističe da predmetne naredbe o provođenju posebnih istražnih radnji nisu sadržavale obrazloženje osnovane sumnje kao ni razloge zašto se dokazi nisu mogli pribaviti na drugi način, zatim da ni jedan materijalni dokaz osim prijedloga za određivanje posebnih istražnih radnji ne postoji a koji bi ukazivao da je njegov branjenik (tada osumnjičeni) osnovano sumnjiv da je učinio navedena krivična djela. Dalje, ovaj branilac kod ukazivanja na nezakonitost provođenja posebnih istražnih radnji u žalbi navodi da se takva nezakonitost ogleda i u tome što su određivane i prema NN licima, a što je prema mišljenju branioca suprotno odredbi člana 132. stav 2. ZKP FBiH, koja odredba prema tumačenju branioca stavlja u zadatak tužiocu da u svom prijedlogu identifikuje lice za određivanje posebnih istražnih radnji radi identifikacije lica na koje se prijedlog odnosi. Istovjetne žalbene prigovore istakli su i branioci optuženih B.H.- advokat O.M., H.A. – advokat D.H., A.D. – advokat S.K., s tim što braniteljica D.H. prednje žalbene prigovore upotpunjuje pozivanjem na Odluku ESLJP u predmetu Dragović protiv Hrvatske (broj 69855/11, Odluka od 15.01.2015. godine), zatim na Odluke Suda BiH u predmetu F. Č. i dr., broj S1 2 K 002641 14 Kž 4, B.S. i dr., broj S1 2 K 021650 16 K , te Odluke Vrhovnog suda FBiH u predmetu P.D. i dr., broj 09 0 K 024765 15 Kž 18 i predmetu B.A. i dr., broj 09 0 K 024169 17 Kž 18.

Ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje zakonitost pobijane presude.

Neutemeljene su žalbene tvrdnje ranije navedenih branilaca da naredbe Opštinskog suda u Sarajevu o provođenju posebnih istražnih radnji ne sadrže razloge o odlučnim činjenicama na način kako je to propisano članom 131. ZKP FBiH, jer se ovaj sud uvidom u naredbe na koje se branioci pozivaju uvjerio da predmetne naredbe suda sadrže neophodne elemente i dovoljne razloge o svemu onome što je propisano odredbom člana 130. i člana 132. stav 1. ZKP FBiH, počev od činjenične osnove krivičnog djela i postojanje osnova sumnje da optuženi (u to vrijeme osumnjičeni) N.N.1., na području opštine V. od njemu poznatih lica vrši nabavku opojne droge amfetamin/spid i cannabis, te da istu skriva na njemu poznatim mjestima i zajedno sa njemu poznatim licima vrši prepakivanje opojne droge u količine pogodne za uličnu prodaju, nakon čega putem telefona dogovara mjesto i vrijeme isporuke i prodaje opojne droge na različitim mjestima na području opštine V., zatim detaljan sadržaj nadzora i tehničkog snimanja telekomunikacija konkretnih telefonskih brojeva i telefonskog aparata sa IMEI brojem, te se u obrazloženju naredbe iznose razlozi koji

opravdavaju određivanje posebnih istražnih radnji, ispunjenost uslova u odnosu na visinu propisane kazne koja se može izreći za konkretno krivično djelo, te konačno utvrđenje suda da se na drugi način ne mogu pribaviti dokazi, odnosno da bi njihovo pribavljanje bilo povezano s nerazmjernim teškoćama. Usklađenost predmetnih naredbi sa ranije navedenim procesnim odredbama, a suprotno žalbenom isticanju branilaca, potvrđuje i sadržaj naredbi donešenih u narednom periodu trajanja posebnih istražnih radnji, u kojima se prate rezultati posebnih istražnih radnji koji su proistekli iz prethodnih naredbi (kasnijim naredbama se obuhvaćaju i drugi osumnjičeni), obuhvaćaju se novi telefonski brojevi, te se obustavlja provođenje posebnih istražnih radnji prema određenim telefonskim brojevima kod saznanja da su osumnjičeni u međuvremenu prestali koristiti te telefonske brojeve. Uz sve to, u kasnijim naredbama se određuju i druge posebne istražne radnje iz člana 130. stav 2. tačka d) ZKP FBiH (tajno praćenje i tehničko snimanje lica, transportnih sredstava koji stoje u vezi sa njim). Naprijed istaknuto, po ocjeni ovog suda, opravdava zaključak da se u konkretnom slučaju radi o potpuno zakonitom provođenju posebnih istražnih radnji u kojima je svako određivanje, produženje i proširenje njihove primjene prema osumnjičenim od strane nadležnog suda proisteklo iz jednog dinamičnog i neprekidno aktuelnog postupka njihove realizacije od strane (u naredbama određenih policijskih i tužilačkih) nosilaca tih aktivnosti. Nadalje, bez konačnog uticaja na zakonitost naredbi o provođenju posebnih istražnih radnji Opštinskog suda u Sarajevu (počev od broja 65 0 K 577188 16 Kpp 5 od 02.09.2016. godine pa zaključno sa naredbom 65 0 K 577188 16 Kpp 24 od 01.12.2016. godine) su ostala i žalbena isticanja branilaca kojima se zakonitost tih naredbi pokušava dovesti u pitanje tvrdnjom da se posebne istražne radnje ne mogu određivati prema NN licima i da je to suprotno odredbi člana 132. stav 1. ZKP FBiH kojom je propisano da naredba sudije za prethodni postupak (u vezi istražnih radnji iz člana 130. stav 2. ZKP FBiH), pored ostalog, sadrži podatke o licu protiv koga se radnja preduzima. Ovo stoga što je ovaj sud izvršio uvid u ranije navedene naredbe te ustanovio da se niti u jednoj od ovih naredbi ne radi o isključivom određenju da se posebne istražne radnje odnose na NN lice, jer se izrekom tih naredbi posebne istražne radnje određuju najprije protiv osumnjičenih sa punim ličnim podacima, zatim protiv NN lica koji koriste konkretno određene telefonske brojeve odnosno NN lica za koja se osim telefonskog broja u naredbi navodi i nadimak tog lica (D., H., ženska osoba po imenu E., NN osoba iz H. koja koristi broj telefona, NN osoba po nadimku A. što se odnosilo na A. B., NN osoba po nadimku H. što se odnosilo na B. H.), a što sve u daljem ukazuje da je u naredbama i za ta NN lica sadržano dovoljno individualnih podataka koji u konačnici predstavljaju osnovu za njihovu identifikaciju, pri čemu posebno treba istaći da iz obrazloženja tih naredbi takođe proizilazi da se do takvih djelimičnih podataka došlo pregledom relevantnih dijelova nadziranih telefonskih razgovora (što je sve u prijedlogu tužilaštva zadokumentovano odgovarajućim službenim zabilješkama službenih lica koja su izvršila insertovanje iz tih nadziranih komunikacija). Za ocjenu zakonitosti ovih radnji okolnosti na koje se pozivaju branioci nemaju onaj značaj koji im se žalbama pridaje. Ova ocjena primarno zavisi od toga da li je sud izvršio stvarnu kontrolu zakonskih uvjeta u smislu postojanja opravdanja da se tražena posebna istražna radnja odobri.

Zbog svega naprijed navedenog ovaj sud nalazi da je neosnovano pozivanje branilaca optuženih na odluku ESLJP u Strazburu u predmetu Dragojević protiv Hrvatske iz razloga što je taj sud utvrdio da su u tom predmetu četiri naloga za tajnim nadzorom izdata od strane istražnog sudije Županijskog suda u Zagrebu u pogledu podnosioca u načelu temeljila samo na tvrdnji da postoji zahtjev USKOK-a za korištenje tajnog nadzora i zakonskom izrazu da se „istraga ne može provesti na drugačiji način ili da bi to bilo izrazito teško“, a da pri tom nisu navedeni nikakvi stvarni detalji na specifičnim činjenicama predmeta i osobitim okolnostima koje ukazuju na osnovanu sumnju da su krivična djela počinjena, te da istragu nije moguće provesti na drugačiji manje intruzivan način. Naprijed interpretirani segmenti odluke Suda u Strazburu očigledno ukazuju da je riječ o sasvim drugačijim procesnim okolnostima u odnosu na okolnosti predmetnog slučaja koje se dovode u pitanje žalbama branilaca. Da su u pitanju sasvim druge procesne okolnosti potvrđuje i daljnji nalaz ESLJP koji je konstatovao da je pogrešan stav Vrhovnog suda Hrvatske da je manjak obrazloženja u nalogima za tajni nadzor u suprotnosti sa članom 182. stav 1. Zakona o kaznenom postupku, tj. da može biti nadoknađen retroaktivnim specifičnim obrazloženjem u pogledu relevantnih pitanja u kasnijoj fazi postupka odnosno stav Ustavnog suda Hrvatske u odluci broj U-III-2781/2010 od 09. siječnja 2014. godine koji je u svojoj odluci smatrao da je u slučaju kad nalozi za tajni nadzor ne sadrže obrazloženja, u određenim uslovima obrazloženje je moguće navesti u prvostepenoj presudi ili odluci vezanoj uz zahtjev za izuzimanjem nezakonito dobivenih dokaza. Slijedom navedenog ostalo je bez značaja i žalbeno ukazivanje branilaca kojim se pozivaju na odluke Suda BiH i odluke Vrhovnog suda FBiH u predmetima F. Č. i dr., B. S. i dr., odnosno P. D. i dr., i B. A. i dr. Najzad, ovaj sud zapaža da su predmetni žalbeni prigovori isticali tokom glavnih pretresa i završnim riječima branilaca optuženih, te da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi na stranama od 116 do 121 u vezi tih prigovora iznio potpune i određene razloge koje kao pravilne prihvata i ovaj sud.

Bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 76. ZKP FBiH branilac optuženog N.N.1., nalazi u činjenici da nije sačinjen zapisnik o pretresanju telefonskih uređaja, memorijskih kartica, mobilnih telefona koji su oduzeti od optuženih i koji su bili predmet vještačenja jer bi se na taj način otklonila svaka sumnja u pogledu sadržaja koji se skida sa telefona ili memorijskih kartica ili eventualna zloupotreba tih podataka. Branilac pojašnjava da je ostala nepoznata činjenica na koji su način prenešeni podaci sa telefona i memorijskih kartica i je li korišten uređaj koji bi spriječio moguću zloupotrebu na štetu optuženih. U suštini iste žalbene prigovore istakla je i braniteljica optuženog H.A. iznoseći stav da je radnja pretresanja mobilnih uređaja trebala biti sprovedena prije dostavljanja istih na vještačenje, što nije učinjeno, pa samim tim prema stavu braniteljica nalazi vještačenja mobilnih telefona predstavljaju nezakonit dokaz kao plod otrovne voćke.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Najprije, neprihvatljivo je žalbeno isticanje ovih branilaca da apriori postoji sumnja i bojazan od eventualne zloupotrebe u postupanju službenih lica F..... odnosno sudskih vještaka koji su vršili vještačenje dostupnih podataka sa uređaja (mobilnih telefona) i SIM kartica privremeno oduzetih od optuženih, a da se u tom pravcu u žalbama ne nudi bilo kakva konkretna argumentacija. Osim toga, ovaj sud je izvršio uvid u naredbe Kantonalnog suda u Sarajevu datirane 17. i 18.01.2017. godine kojima se nalaže F..... – F..... . – Centru za da odmah bez odlaganja izvrše pretresanje i istovremeno vještačenje i očitavanje svih dostupnih podataka sa uređaja i SIM kartica, te da se izvrši povrat snimljenih i izbrisanih komunikacija uz njihovo snimanje na odgovarajući medij, te o tome sačini izvještaj u pisanoj i elektronskoj formi i isti dostavi kantonalnom tužilaštvu i kantonalnom sudu. Dakle, postupanje stručnih lica je precizno određeno predmetnim naredbama uz jasan nalog da se oduzeti mobilni aparati pretresu i obavi odgovarajuće vještačenje. Zbog toga izostanak onakvog pretresa na koji ukazuju branioci i zapisnika povodom tako provedene radnje nema značaj koji im je dat u predmetnim žalbama.

Dovodeći u pitanje pravilnost i potpunost činjeničnog stanja u pobijanoj presudi branilac optuženog F.N., advokat K.M., u žalbi dalje ukazuje da presuda nigdje ne navodi niti daje obrazloženje zbog čega sud nije poklonio vjeru iskazu određenog broja svjedoka koji su dali na glavnom pretresu a koji su suprotni sadržini njihovih iskaza koje su dali u istrazi, iako su prema stavu branioca ti dokazi nezakonito pribavljeni. Konkretizujući ovaj žalbeni prigovor branilac se poziva na iskaz svjedoka Ć. R. koji je u istrazi spominjao da je kupovao drogu od N.F., ali je na glavnom pretresu ovaj svjedok u više navrata (na upit tužioca, odbrane pa i suda) kategorički izjavljivao i ponavljao da je osoba za koju je on bio ubijeden da se zove N.F. i sa kojim je navodno on imao kontakt ustvari N.N.1., i da on poznaje samo N.N.1., i da ne poznaje F, koji se nalazi u sudnici i da sa njim nikada nije imao nikakav kontakt.

Ni ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Suprotno tvrdnji branioca prvostepeni sud u pobijanoj presudi je iznio jasne i određene razloge zbog čega nije poklonio vjeru iskazima određenog broja svjedoka koji su dali na glavnom pretresu, a koji su sadržajno odstupali od njihovih iskaza koje su dali u istrazi, što se najbolje vidi iz obrazloženja na 105. strani gdje sud vrši ocjenu iskaza svjedoka A. P., i B.R. nalazeći da je na svjedoka B. R.očigledno izvršen uticaj da promijeni svoj iskaz na glavnom pretresu, dok se kod ocjene iskaza svjedoka A. P. (njegova tvrdnja da je u istrazi od njega iznuđen iskaz) ocjenjuje paušalnom i neprihvatljivom. Dalje sud na istoj strani obrazloženja daje ocjenu iskaza ostalih svjedoka ocjenjujući njihova objašnjenja zbog različitog kazivanja na glavnom pretresu nelogičnim (svjedoci optužbe S.A.1., M.L., N. M., N. E., F.E., O. S., S. A.2., B. P., S.A.3., Z. S., H.A., F.M., H.F. i H.S. su tvrdili da nisu pročitali svoje iskaze već da ih je policija natjerala da iste potpišu, neki su izjavili da su ih tukli u policiji ili da su im dali unaprijed pripremljenu izjavu da potpišu) budući da su

suprotni rezultatima nadziranih komunikacija sa brojeva telefona koji su od tih svjedoka oduzeti tokom provođenja posebnih istražnih radnji i sa kojih su komunicirali sa optuženim u cilju nabavke opojne droge, što je sve sadržano u nalazu i mišljenju sudskog vještaka B. A.

Braniteljica optuženog N.N.2., advokat H.A. u žalbi dalje navodi da njen branjenik nije postao pripadnikom organizovane grupe u smislu člana 2. stav 20. KZ FBiH i u pogledu njegove uloge u ovom predmetu prema tvrdnji braniteljice presuda izvodi pogrešan zaključak pa samim tim pogrešno kvalifikuje njegove radnje, posebno što optuženi N.N.2., prema navodima žalbe nije posjedovao telefon, odnosno od njega nije oduzet telefonski aparat koji bi eventualno bio predmet vještačenja i temeljem kojeg bi se ovaj optuženi doveo u vezu sa bilo kim od optuženih u ovom predmetu, niti je kod njega pronađena i oduzeta bilo koja vrsta droge. Prema navodima braniteljice pobijana presuda u tom pogledu daje pogrešno obrazloženje čime je činjenično stanje pogrešno ili nepotpuno utvrđeno na štetu ovog optuženog.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Suprotno tvrdnji braniteljice, u pobijanoj presudi su na strani 106. i 107. u vezi predmetnog inkriminisanog djelovanja optuženog N.N.2., dati jasni i dovoljni razlozi čiju opravdanost ne dovodi u pitanje ni okolnost što kod optuženog N.N.2., prilikom lišenja slobode i pretresa nije oduzeta opojna droga, niti mobilni telefon kako to braniteljica u žalbi iznosi. Naime, prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude na strani 106. i 107. konstatuje da iz sadržine svih preslušanih komunikacija (njihove brojnosti i vremenske povezanosti) proizilazi organizovanost članova grupe, a što sve ukazuje na postojanje jedne organizovane grupe u kojoj svaki od članova ima svoju ulogu, a zatim sud u tom kontekstu interpretira nadziranu komunikaciju od 26.08.2016. godine između N.1., i N. N.2., (N.1., poziva N.2., i daje mu uputu da za sat vremena bude kući, a N.1., odgovara da je razumio, a potom N.2., ponovo šalje uputu čekaju te kod S. K., zatim slijede poruke „mijenjaj malo bolan N.1., kako si tako glup, ograničen“, a N.1., odgovara“ rekao sam da čekaju kod k....“, da pi potom ponovo N.1., poslao poruku N.2., sa pitanjem „jesi li prodo da uzmem pare“ kao i upute N.2., „sakrij to negdje“) te ih dovodi u vezu sa iskazom svjedoka R.E. u kome je izjavio da mu je nakon telefonskog dogovora sa N.2., N.2., predao opojnu drogu ispred zgrade na ćošku kod kontejnera, te na osnovu tog zaključuje da iz prethodno citiranih komunikacija proizilazi da N.1., daje upute N.2., da mijenja lokacije sastanka sa kupcima opojne droge, a sve kako bi postali još što oprezniji i spriječili da ih policija zaustavi u njihovom poslu. U daljem dijelu obrazloženja sud se oslonio i na komunikaciju ostvarenu između H.A. i N.N.2., u kojoj se A. interesuje za količinu i cijenu opojne droge za sebe i za D.A. i H.E. (komunikacija ostvarena 30.08.2016. godine), nakon čega su aktivnošću službenika policije kod ovih lica pretresom pronađene određene količine opojne droge neposredno nakon preuzimanja od N.N.2. Konačno svjedok H.A. je u svom iskazu na glavnom pretresu potvrdio da ne poznaje N.1., već samo N.2., i da je od njega

kupovao drogu pa tako i kritičnog dana kada je lišen slobode. Na kraju u svjetlu prednjeg činjeničnog utvrđenja sud ima u vidu i iskaz svjedoka S.A. koji je po iskazu iz istrage izjavio da je opojnu drogu kupovao od N.N.2., te da je N.2., često mijenjao brojeve telefona jer je bio oprezan, ali pošto mu je S, bio stalna mušterija i znaju se dugo, N.2., ga je svaki put obavještavao kada promijeni broj telefona. Tvrdnja braniteljice da od optuženog N.N.2., nije oduzet mobilni telefon prilikom lišenja slobode gubi na značaju kod okolnosti da iz naredbe o provođenju posebnih istražnih radnji broj 65 0 K 577188 16 Kpp 13 od 21.10.2016. godine (tačka 3. izreke) proizilazi da se obustavlja provođenje posebnih istražnih radnji iz člana 130. stav 2. tačka a) ZKP FBiH prema telefonskom broju jer je utvrđeno da taj broj više ne koriste N.N.1., i N.N.2., dok je iz naredbe broj 65 0 K 577188 16 K Kpp 4 od 23.11.2016. godine produžena posebna istražna radnja citiranog člana (pored ostalih) i prema IMEI broju koji koriste N.1., i N.N.2.

Dalje branilac optuženog N.N.2., u žalbi ističe da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH odnosno da je izreka presude protivrječna sama sebi, razlozima presude, te da u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, dalje pojašnjavajući da sud svojom presudom nije riješio predmet optužbe, odnosno ne rješava vremenski period juli pa do decembra 2016. godine kako je to opisano u tačkama 6. i 7. izreke pobijane presude, na koji način bi se otklonila zona nesigurnosti za optuženog. I u odnosu na tačku 4. izreke presude ovaj branilac iznosi sličnu argumentaciju ističući da sud presudom ne rješava period od novembra do decembra 2016. godine u kome je njegov branjenik prema tački 4. presude isporučivao, prodavao i predavao opojnu drogu njemu poznatim osobama.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Naime, branilac optuženog N.N.1., nema u vidu da je u uvodnom dijelu činjeničnog opisa izreke presude (kao vremenski okvir izvršenja predmetnih krivičnih djela) naveden period od jula mjeseca 2016. godine pa sve do decembra 2016. godine (optuženi F.N. na području K.S. organizovao grupu ljudi u smislu člana 2. stav 20. KZ FBiH i da su toj grupi pristupili N.N.1., N.N.2., i ostali optuženi) te da je i u sljedećim tačkama izreke presude sadržan isti vremenski okvir kod opisivanja konkretnih inkriminisanih događaja osim činjeničnog opisa iz tačke 8. koji se odnosi na B.H. i F.N. u kojoj je tretiran inkriminisani period od septembra do decembra 2016. godine. U vezi takvog određenja u izreci presude prvostepeni sud na strani 120. i 121. iznosi određene razloge kojima se ne može osporiti jasnoća i pravilnost. Naime, sud najpre podsjeća da je vrijeme izvršenja krivičnih djela preciziranom optužnicom usklađeno sa iskazima svjedoka, te iako prve konkretne radnje izvršenja u smislu prodaje opojne droge koje se optuženim stavljaju na teret započinju od augusta mjeseca, na sistemu za zakonito presretanje su već ranije, od mjeseca jula evidentirane radnje dogovaranja i pripremanja u tom pravcu, pa kako je vijeće zaključilo da su svi optuženi preduzimali inkriminisane radnje u periodu djelovanja grupe, odnosno od njenog osnivanja (iako se pojedinim optuženim u nekim tačkama stavlja i kraće vrijeme učešća u

konkretnoj radnji), to onda i nema nerazumljivosti u izreci pobijane presude, a niti protivrječnosti između izreke i obrazloženja presude. Slijedom toga neosnovano je i žalbeno isticanje branioca da sud u presudi nije riješio predmet optužbe. Za istaći je da ovaj branilac u žalbi ne konkretizuje šta to od onog za što se njegov branjenik tereti osporenim presudom nije riješeno kada bi predmetna povreda doista postojala.

Povredu krivičnog zakona iz člana 313. stav 1. tačka d) ZKP FBiH branilac optuženog N.N.1., zasniva na žalbenoj tvrdnji da tužilaštvo tokom trajanja glavnog pretresa, a sada i sud u pobijanoj presudi, ne daje obrazloženje na okolnost postojanja grupe za organizovani kriminal iz člana 2. stav 20. KZ FBiH, zatim da se u pobijanoj presudi ne obrazlaže primjena instituta produženo krivično djelo iako je njegov branjenik oglašen krivim za produženo krivično djelo Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. KZ FBiH.

Ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje pravilnost pobijane presude.

U prethodnim dijelovima obrazloženja ove presude koji su izneseni povodom razmatranja prigovora braniteljice optuženog N.N.2., advokata H.A., već je navedeno da je prvostepeni sud na strani 106. i 107. izveo zaključak da iz sadržine svih preslušanih komunikacija, njihove sveukupnosti, brojnosti i vremenske povezanosti komunikacije između članova grupe koji nabavljaju opojnu drogu i koji opojnu drogu predaju F. i N.N.1., a zatim N.1., dalje po nalogu svog brata N.2., organizuje rasparčavanje drugim preprodavačima, proizilazi i vremenska povezanost i organizovanost, a što sve ukazuje na postojanje jedne organizovane grupe u kojoj svaki od članova ima svoju ulogu, i da svi oni ispoljavaju kontinuitet i rutinsko postupanje u tom poslu. Sud se bavi i posebnim odnosom optuženih F., N.1., i N.N.2., konstatujući njihovo međusobno hijerarhijsko, porodično ustrojstvo, izraženo kroz poslušnost N.1., i N.N.2., prema starijem bratu F. Nadalje, sud na strani 121. u drugom pasusu daje završnu ocjenu (analizom dokaza optužbe, prevashodno dokaza pribavljenih provođenjem posebne istražne radnje nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija u smislu člana 130. stav 2. tačka a) ZKP FBiH, pronađenom i oduzetom opojnom dogom od kupaca - konzumenata neposredno po obavljenoj kupoprodaji sa optuženim u ovom predmetu, kao i predmeta i opojne droge pronađene kod pojedinih optuženih prilikom pretresa stanova koje oni koriste) i zaključuje da su optuženi u inkriminisanim vremenskom periodu počinili predmetna krivična djela koja im se stavljaju na teret potvrđenom optužnicom tj. da je optuženi N.F. od jula 2016. godine organizovao grupu ljudi u smislu člana 2. stav 20. KZ FBiH, a kojoj grupi su pristupili ostali pojedinačno navedeni optuženi, te da je ta grupa formirana radi činjenja krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. KZ FBiH, te da su nakon toga u sastavu grupe sve do decembra i počinili krivična djela iz člana 238. stav 1. KZ FBiH, na način opisan pod tačkama 1-8 izreke presude. Sud se kod ocjene obilježja krivičnog djela iz člana 238. stav 2. KZ FBiH bavi i egzistiranjem subjektivnog uslova koji podrazumijeva dogovor više lica (najmanje tri) u vidu organizovane grupe ljudi

(koja prema definiciji iz člana 2. stav 20. KZ FBiH predstavlja grupu ljudi koja je formirana, a nije nastala spontano, radi izravno slijedećeg učinjenja krivičnog djela, čiji članovi ne moraju imati formalno određene uloge, koja ne mora imati slijed članstva niti razvijenu organizaciju) te u tom kontekstu nalazi da su optuženi u konkretnom slučaju postupali kao organizator (optuženi F.N.), odnosno članovi tako organizovane grupe (ostali optuženi), te da su učinili krivično djelo Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. KZ FBiH u sticaju sa krivičnim djelom Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1. KZ FBiH. Sud dalje navodi da je krivično djelo iz člana 238. stav 1. citiranog člana izvršeno u produženom trajanju na šta upućuje sam kontinuitet, brojnost inkriminiranih radnji i količina pronađene opojne droge u konkretnom slučaju.

Branilac optuženog H.B., advokat O.M., u žalbi navodi da prvostepeni sud u ožalbenoj presudi nije naveo razloge za zaključak da su se u radnjama optuženog za koje je oglašen krivim stekla zakonska obilježja krivičnog djela (238. stav 2. u sticaju sa krivičnim djelom 238. stav 1. KZ FBiH i krivičnim djelom iz člana 52. stav 1. tačka a) ZONDINOM-a), te da je na taj način učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) i k) ZKP FBiH. Dalje branilac navodi da iz obrazloženja pobijane presude ne proizilazi međusobna povezanost navodnih članova organizovane grupe u učinjenju krivičnog djela za koje su oglašeni krivim, jer je potrebno da postoji njihova svijest da takva grupa postoji, a čiji su oni članovi, te da pozivanje prvostepenog suda na „presretute komunikacije“ nije dovoljno za zaključak suda o krivici optuženih za kvalifikovani oblik ovog krivičnog djela, jer se tim komunikacijama objašnjava isključivo povezanost optuženog B.H. i F.N. a ta komunikacija, kako se u žalbi tvrdi, se uopšte ne odnosi na krivično djelo nedozvoljena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga, već da optuženi razgovaraju o EUR-ima, odnosno optuženi B. od N. traži EUR-e za kupovinu vozila u inostranstvu obzirom da se time bavio i na taj način zarađivao sredstva za život. Branilac u žalbi dalje ukazuje da prvostepena presuda ne sadrži ni razloge za zaključak da su se u radnjama optuženog B. H. stekla zakonska obilježja krivičnog djela iz člana 52. stav 1. tačka a) ZONDINOM-a, budući da je pred sudom saslušani svjedok K. J. izjavio da oružje koje je pronađeno u stanu u ulici V..... broj ., čiji je vlasnik majka optuženog B., pripada njemu s obzirom da je povremeno koristio predmetni stan i boravio u istom.

Istovjetne razloge u svojoj žalbi je izložila i braniteljica optuženog H.A., posebno naglašavajući da optuženi H.A. ostvaruje telefonsku komunikaciju isključivo sa optuženim N.N.1., i A.D. koji je njegov brat, a da apsolutno nije dokazana komunikacija sa bilo kojim drugim optuženim iz ovog predmeta. Na kraju braniteljica ukazuje da prvostepeni sud nije dao nikakve razloge (i kada je u pitanju telefonska komunikacija ostvarena između optuženih H.A. i N.N.1., kao i komunikacije između A, i njegovog brata A. D.) o tome da je ostvarena komunikacija između ovih optuženih u vezi sa činjenjem krivičnih djela za koja su oglašeni krivim.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Nasuprot žalbenom stavu branilaca optuženih H.B. i H.A. (da sud nije naveo razloge za zaključak da se u radnjama optuženih za koja su oglašeni krivim stekla zakonska obilježja predmetnih krivičnih djela i da je na taj način učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) i k) ZKP FBiH) u pobijanoj presudi se daju određeni razlozi u trećem pasusu na 38. stranici obrazloženja u kontekstu utvrđenja prvostepenog suda da su kod optuženih, koji su od F.i N.N.1., preuzimali i prepakivali radi dalje prodaje opojnu drogu, pronađeni paketići u kojima su se nalazila pakovanja sa opojnom drogom, te se u tom pravcu konkretizuje da je pretresom kod H.A. pronađena bočica u kojoj su bila sakrivena tri paketića kao i drobilice uz pomoć kojih se vrši presovanje opojne droge, dok su pretresom kod optuženog B.H. pronađena tri paketića opojne droge (ovaj optuženi je u vrijeme kada mu je uručena naredba za pretres) zatečen u pokušaju da opojnu drogu odbaci u wc šolju, a o čemu je svjedočio policijski službenik F.M. U odnosu na optuženog B. H. prvostepeni sud ima u vidu i cijeni sadržaj ukupno 86 nadziranih komunikacija između njega i optuženog F.N. (u kojima je optuženi H.B. na sistemu najprije označen kao NN lice po imenu H. odnosno meta W.....), koje počinju u septembru, nastavljaju se tokom oktobra i decembra sve do lišenja slobode optuženog B.H. dana 14.12.2016. godine. Takođe sud ima u vidu i izvještaja sa fotografijama o susretima optuženog H.B. i F. N. koja dokumenta su proistekla iz primjene posebnih istražnih radnji tajnog praćenja. Konačno, prema utvrđenju suda da se optuženi B.H. bavio nabavkom i prodajom opojne droge proizilazi iz okolnosti da su različite vrste i veće količine opojne droge pronađene u njegovom stanu prilikom lišenja slobode, a da je tome neposredno prethodio susret optuženog B.H. i optuženog F.N. Također sud se za svoj zaključak oslanja i na rezultate izvršenog pretresa njegovog telefona i to komunikacija ostvarenih putem internet aplikacija (Wiberr-a i WhatsApp-a) iz čijeg sadržaja proizilazi da optuženi B. uspostavlja kontakt sa svojim konzumentima, dogovora se o vremenu, mjestu i količini naručene opojne droge, te da takve učestale komunikacije ostvaruje sa njemu poznatim licem koje je u njegovom mobilnom telefonu evidentirano pod imenom K..... Na kraju sud konstatuje da oprezno i šifrovano razmjenjivanje poruka sa konzumentima, te količina kod njega prilikom pretresa pronađene opojne droge, upućuje na zaključak da optuženi B.H. nije samo konzument opojne droge već i da se bavi prodajom iste. I u vezi krivičnog djela iz člana 52. ZONDINOM-a u pobijanoj presudi su dati uvjerljivi razlozi da je optuženi bez odobrenja nadležnog organa neovlašteno držao oružje i municiju kako je to opisano u tački 9. izreke presude a što je suprotno odredbi člana 8. ZONDINOM-a Kantona Sarajevo, istovremeno izvodeći zaključak da je neprihvatljiv stav odbrane, ali i iskaz svjedoka K.J. i svjedokinje S.B.(majke optuženog) da pronađena dva pištolja i ostala municija nisu pipadali optuženom već K.J., u kom pravcu je prvostepeni sud logičnom analizom iskaza svjedoka i optuženog iznio čvrstu argumentaciju koju kao pravilnu prihvata i ovaj sud.

Nadalje, kada su u pitanju žalbeni prigovori braniteljice optuženog H.A. ovaj sud nalazi da su isti neosnovani i da se i ne bave stvarnim razlozima koje je u tom pravcu dao

prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude, a što proizilazi iz brojnih navoda u obrazloženju počev od 33.,34.,35.,36.,...40.,45.,46.,...49.,50.,94. i 112. stranice obrazloženja, koji su u konačnom rezultirali opravdanim zaključkom da je optuženi H.A. učestalo prodavao opojnu drogu koju je prethodno nabavljao od N.N.1., te da kriminalna količina i vremenska povezanost krivičnih djela koja je učinio u periodu djelovanja iz predmetne optužnice ukazuje na njegovo rutinsko postupanje i bavljenje tim poslom (vidljivo iz njegovih nadziranih komunikacija koje su preslušane na glavnom pretresu). Dalje sud ima u vidu komunikacije između optuženog i konzumenata koje su pronađene u njegovom mobilnom telefonu, a koje je prezentovao vještak B.A. (tih komunikacija je optuženi tokom dana ostvarivao i do nekoliko desetina u kojima on obavještava svoje stalne mušterije da mogu doći). U kontekstu naprijed navedenih zaključaka prvostepenog suda prezentovani su i ocjenjeni iskazi brojnih svjedoka koji su od optuženog H.A. kupovali opojnu drogu (B.R., H.A., S.A., R.E., E.H., D.A., i dr.,).

Kod ukazivanja na žalbeni osnov pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja branilac O.M. u žalbi navodi da iz sadržaja presretnutih razgovora između optuženog B.H. i F.N. ne proizilazi da se isti odnose na izvršenje krivičnog djela, već da optuženi B. kontaktira optuženog N. onda kada su mu potrebni EUR-i s obzirom da B. putuje često u inostranstvo i tamo kupuje vozila koja uvozi u BiH na koji način pribavlja sredstva za život. Dalje branilac u žalbi ističe da optuženi B.H. nije ostvarivao komunikaciju niti sa jednim drugim optuženim iz ovog predmeta, niti postoji komunikacija ostvarena između Bašalića i eventualnih kupaca opojne droge, a vezano za drogu koja je pronađena u stanu optuženog branilac tvrdi da ista služi za njegove lične potrebe obzirom da se radi o dugogodišnjem konzumentu što optuženi nije ni sporio pred sudom. Vezano za oružje koje je pronađeno u stanu vlasništvo majke optuženog B.H. branilac u žalbi navodi da je svjedok K.J. pred sudom potvrdio da je oružje koje je pronađeno u stanu njegovo i da je to potvrdila i majka optuženog B. izjavivši da je predmetno oružje primijetila u stanu nakon jednog od boravaka svjedoka K.J. u istom. Na kraju branilac iznosi stav da je pravilnom i potpunom ocjenom činjeničnog stanja nemoguće izvesti zaključak da je optuženi B.H. van svake razumne sumnje učinio predmetna krivična djela.

Ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje pravilnost pobijane presude.

Prethodni žalbeni navodi koje je branilac optuženog B.H. istakao u okviru ovog žalbenog osnova (pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjenog stanja) najvećim dijelom se prepliću sa razlozima koje je branilac istakao u okviru žalbenog ukazivanja da u pobijanoj presudi nisu dati razlozi u odlučnim činjenicama u vezi krivičnih djela za koja je njegov branjenik oglašen krivim, pa kako je ovaj sud u vezi tih žalbenih prigovora prethodno dao odgovarajuću ocjenu, to se ranije navedeni razlozi ovog suda neće ponavljati u ovom dijelu obrazloženja.

Braniteljica optuženog A.H. u žalbi ističe da je prvostepeni sud u ožalbenoj presudi na stranicama od 19. do 101. bukvalno taksativno pobrojao sve materijalne dokaze koje je tužilaštvo izvelo tokom glavnog pretresa i iznijelo njihov sadržaj te citiralo sadržaj presretnutih telefonskih razgovora, ne upuštajući se u interpretaciju provedenih dokaza, dok je na svega 20-tak stranica ožalbene presude vrlo paušalno i uopšteno naveo razloge za zaključak da su se u radnjama optuženih stekla zakonska obilježja krivičnih djela za koja su oglašeni krivim predmetnom presudom.

Ovi žalbeni prigovori po ocjeni ovog suda ni najmanjim dijelom ne odgovaraju stvarnom stanju obima i kvaliteta iznesenih razloga od strane prvostepenog suda u obrazloženju pobijane presude, budući da je taksativno nabranjanje dokaza sadržano isključivo na prvih 18 stranica presude, sa jedne strane, a suprotno proizvoljnom tvrđenju braniteljice sud se bavi analizom i ocjenom izvedenih dokaza uz njihovo prethodno prezentovanje u bitnom sadržaju tokom cijelog obrazloženja, a naročita koncentracija, sveobuhvatnost i iscrpnost u analizi izvedenih dokaza (na glavnom pretresu, odnosno u fazi istrage) sadržana je na posljednjih više od dvadeset stranica presude. Stoga se u konkretnom slučaju uopštenost i paušalnost mogu pripisati žalbenim navodima braniteljice H.D.

Branilac optuženog S.R., advokat P. Z., prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, iznoseći tvrdnju da optuženi od dana lišenja slobode (14.12.2016. godine do 23.03.2017. godine kada je sud optuženom na njegovo traženje postavio branioca po službenoj dužnosti advokata P.Z. nije imao branioca), te da se sve to može zaključiti iz zapisnika o ispitivanju osumnjičenog S.R. broj T09 0 KT 102524 16 od 14.12.2016.godine i zapisnika o ispitivanju osumnjičenog A.D. broj T09 0 KT 102524 16 od 14.12.2016.godine, koji su istovremeno ispitivani od 11,22, odnosno 10 i 54 do 12,20 odnosno 11 i 50 časova, odnosno kako se u žalbi pojašnjava istovremeno su ispitivani 28 minuta od strane istog tužioca A.B., službene osobe M.M. u prisustvu advokata B.I., za kojeg nije navedeno u zapisnik da li je i čiji branilac, već samo da je prisutan advokat, a na kraju svakog od prednja dva zapisnika je otisnut pečat advokata B.I. i ručno pisano „prisutan branilac“. Kako se sud na strani 31. obrazloženja presude pozvao na ovakav iskaz optuženog S.R., prema stavu branioca riječ je o očitoj nezakovitosti ovog dokaza, odnosno korupcije u ovom predmetu.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Ovaj sud je u cilju provjere osnovanosti prednjih žalbenih prigovora branioca P. Z., izvršio uvid u ranije navedene zapisnike o ispitivanju osumnjičenih S.R. i A.D. od 14.12.2016. godine, te je ustanovio da su žalbene tvrdnje branioca u potpunosti netačne. Ovo stoga što je na prvoj strani zapisnika o ispitivanju osumnjičenog D.A. konstatovano prisustvo advokata Č. F. iz S., a u zapisniku o ispitivanju osumnjičenog S.R. prisustvo advokata I.B., zatim da je ispitivanje osumnjičenog A.D. započeto u 12,00 sati (prva rečenica na strani 5. zapisnika), a saslušanje S.R. u 11 i 22 sati, te da je ispitivanje osumnjičenog A.D. završeno

u 14 i 35 sati, a saslušanje osumnjičenog S.R. u 12 i 20 sati, te da je saslušanju osumnjičenog A.D. prisustvovala tužiteljica M.M., a saslušanju S.R. tužiteljica A. B. Konačno od službenih lica saslušanju osumnjičenog D.A. prisustvovali su Đ. B. i D. S., odnosno N. Č. ispred FUP-a, a saslušanju S. R. prisustvovalo je službeno lice M.M. Interpretirani dijelovi predmetnih zapisnika nedvosmisleno ukazuju da su žalbeni navodi branioca optuženog u potpunosti proizvoljni da ni u jednom dijelu ne odražavaju stvarni sadržaj tih zapisnika o saslušanju prednje navedenih osumnjičenih, te se od strane ovog suda ocjenjuju neosnovanim.

Branilac optuženog B.H., advokat O.M., u žalbi iznosi stav da prvostepeni sud u pobijanoj presudi nije dao valjane razloge za njegovo utvrđenje da je ovaj optuženi postupao sa direktnim umišljajem u odnosu na krivična djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. i 238. stav 1. KZ FBiH, te da je time učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Istovjetne žalbene prigovore u vezi subjektivne komponente krivičnog djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. i člana 238. stav 1. KZ FBiH u žalbi je istakla i braniteljica optuženog H.A., s tim što razloge koje je prvostepeni sud dao na strani 125. u trećem pasusu, ocjenjuje manjkavim, tvrdeći da takvi navodi upućuju da sud direktni umišljaj poistovjećuje sa znanjem optuženih da su prometovali opojnu drogu i na nepostojanje okolnosti koje bi isključivale njihovu krivicu, a što je prema stavu braniteljice u suprotnosti sa odredbom člana 37. stav 2. KZ FBiH.

Ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje zakonitost pobijane presude.

Naime, prvostepeni sud na 122. strani obrazloženja pobijane presude izvodi zaključak da su (imajući u vidu način izvršenja predmetnih krivičnih djela tj. kontinuitet i brojnost dogovora između pojedinih optuženih sa organizatorom F.N., ili međusobnih članova – ostalih optuženih, te njihovo stvarno značenje) svi optuženi bili svjesni svojih radnji tj. da su znali da se radi o opojnoj drogi i da je kod optuženih lica u ovom predmetu postojao dogovor u vezi počinjenja ovih inkriminiranih djela odnosno dogovor da zajednički neovlašteno vrše prodaju opojne droge tj. da su bili svjesni svojih radnji i da su htjeli njihovo izvršenje tj. da su postupali sa umišljajem u odnosu na izvršena krivična djela. Sud daje ocjenu i subjektivnog odnosa optuženog B.H. u vezi krivičnog djela iz člana 52. stav 1. tačka a) ZONDINOM-a Kantona Sarajevo izvodeći zaključak da je optuženi u vezi posjedovanja dva pištolja, pripadajuće i ostale municije bliže opisanim u tački 9. izreke presude, bio svjestan zabranjenosti takvih radnji i da je htio učinjenje istih, tj. da je i u odnosu na ovo krivično djelo postupao sa umišljajem.

Neprihvatljiva je tvrdnja braniteljice optuženog H.A. da prvostepeni sud direktni umišljaj poistovjećuje sa znanjem optuženih da su prometovali opojnu drogu, jer sud osim kod obrazlaganja intelektualne komponente umišljaja navodi da su optuženi osim znanja da se radi o opojnoj drogi bili svjesni postojanja dogovora u vezi počinjenja konkretnih krivičnih

djela tj. dogovora da zajednički neovlašteno vrše promet opojne droge i da su to htjeli. U krajnjem, nije pogriješio sud kada je kod analize umišljaja konstatovao nepostojanje okolnosti koje bi isključivale njihovu krivicu, budući da sadržaj krivice struktuirano uračunljivost učinitelja i njegovo postupanje s umišljajem, a u određenim slučajevima i njegovo postupanje iz nehata.

U vezi žalbenog osnova pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja braniteljica optuženog H.A. u žalbi navodi da nije dokazana bilo kakva veza između optuženog H.A. i N.N.2., a da se iz sadržaja razgovora koje je optuženi H. imao sa N.N.1., ne može izvesti zaključak da se isti odnose na prodaju opojne droge, a da se tužilaštvo baziralo na dokazivanje pojedinačnih radnji prodaje opojne droge konzumentima, dok uopšte nisu izvodili dokaze na okolnost navoda da je optuženi H.A. opojnu drogu nabavljao od N.1., i N.N.2., i da je od strane istih angažovan i na taj način postao pripadnik organizovane grupe. Dalje braniteljica u žalbi navodi da su u odnosu na optuženog H.A. predmetom posebnih istražnih radnji bili brojevi telefona, i, a da je od optuženog oduzet samo telefon sa SIM karticom broja, dok za preostala dva broja telefona, prema stavu braniteljice, nema dokaza da su pripadali optuženom kao ni da je osoba koja je razgovarala putem ovih telefona upravo optuženi Halilović, posebno što se u optužnici navodi da su broj telefona navodno koristili i optuženi H.A. i optuženi D.A. Dalje braniteljica navodi su svi svjedoci koji su saslušani na glavnom pretresu, a koji su vezani za tačku 4. optužnice (izuzev H.D.) opovrgli navode tužilaštva da su od optuženog H.A. kupovali opojnu drogu, te da se ostali saslušani svjedoci u vezi predmetne inkriminacije nisu izjasnili kada su se desile navodne kupoprodaje, ni mjesto gdje su se desile, kao ni vrsta ni količina opojne droge koji je ovim svjedocima prema optužnici tužilaštva prodao optuženi H. A. (cijena po kojoj je istu prodao), pa se braniteljica „primjera radi“ pozvala na iskaz svjedoka N. M., N.E., F.E., L.M., S.A., P.B., H.A., H.F., F.M., S.E., O.A., Đ. M., te konačno braniteljica zauzima stav da je pravilnom i potpunom ocjenom činjeničnog stanja nemoguće izvesti zaključak da je optuženi H.A. van razumne sumnje učinio predmetna krivična djela iz člana 238. stav 2. i 238. stav 1. KZ FBiH.

Ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje pravilnost pobijane presude.

Navedeni žalbeni prigovor braniteljice optuženog H.A., dobrim dijelom su isticani u sklopu braniteljicinih žalbenih prigovora koji su se odnosili na žalbeni osnov bitne povrede odredaba krivičnog postupka kako je to konkretizovano u prvom pasusu na strani 19. ove presude. S druge strane braniteljicino pozivanje na iskaze ranije navedenih svjedoka tiče se njihovih iskaza koje su dali na glavnom pretresu i u kojima su tvrdili da je policija od njih iznuđivala iskaze, da su ih tukli ili da su policajci sami sastavljali izjave koje su oni samo potpisivali i da nisu imali priliku da se upoznaju sa sadržajem svojih iskaza. Međutim, kako su na glavnom pretresu izvedeni kao dokazi i njihovi iskazi dati u istrazi koji su im zbog kontradiktornosti i predočeni, sud je svoje činjenične zaključke u odnosu na optuženog

H.A., pored ostalih dokaza zasnovao i na njihovim iskazima iz istrage istovremeno dajući razloge zbog čega ne prihvata kao istinite iskaze svjedoka iznesene na glavnom pretresu.

Branilac optuženog A.D., advokat S.K., u žalbi je istakao žalbene prigovore bitne povrede odredaba krivičnog postupka koji su razmatrani i ocijenjeni u sklopu istih žalbenih prigovora branilaca ostalih optuženih u ranijim dijelovima obrazloženja, tako da će na ovom mjestu biti ocijenjeni žalbeni prigovori koji se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i povredu krivičnog zakona. Oспорavajući pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja ovaj branilac u žalbi navodi da u toku postupka nije proveden ni jedan dokaz za kojeg bi se moglo reći da je pouzdan i iz kojeg bi se moglo utvrditi da je optuženi A.D. počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret, te u tom pravcu iznosi tvrdnju da tužilaštvo nikad nije preispitalo opojne supstance, što je od krucijalnog značaja za donošenje pravilne odluke, zatim da tokom postupka nije dokazano da je optuženi A.D. bio pripadnik organizovane kriminalne grupe, posebno što su A.D. i A.H. braća koja su živjela u zajedničkom domaćinstvu te su iz navedenog razloga bili u čestom kontaktu. Na kraju branilac u žalbi ukazuje da sud nije uzeo u obzir iskaz optuženog A.D. u kome je izjavio da nije prodavao drogu ali da je konzumirao amfetamin i cannabis, zatim da nije imao saznanja da njegov brat A. prodaje drogu, te da je optuženi na glavnom pretresu izjavio da je prilikom prvobitne izjave bio mučen i ucjenjivan te da mu je obećano da ukoliko istu potpiše da će ići kući.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Najprije, proizvoljna je tvrdnja branioca S.K. da tužilaštvo nikad nije preispitalo opojne supstance, kod okolnosti da je u predmetnom krivičnom postupku, postupajući po naredbama Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu, od strane sudskih vještaka F... izvršeno hemijsko vještačenje psihotropnih supstanci oduzetih od optuženih i drugih lica – kupaca i konzumenata tokom istrage, te da su vještaci (njih ukupno pet) na glavnom pretresu saslušani od strane tužilaštva i odbrane. Suprotno tvrdnji branioca kojom nastoji dovesti u pitanje utvrđenje suda da je optuženi A.D. bio pripadnik organizovane kriminalne grupe, prvostepeni sud u pobijanoj presudi i u tom pravcu daje odgovarajuće razloge što proizilazi iz obrazloženja na strani 107. i 108. pobijane presude. Tako sud kod analize iskaza svjedoka H.A. utvrđuje da ovaj svjedok prilikom nabavke opojne droge ne komunicira samo sa N.1., i N.N.2., već da istovremeno poziva i A.H. i to na broj koji koristi zajedno sa svojim bratom A.D. sa kojim živi u istoj kući (A. naručuje porukom „za 50 da dođe u B...kod p.....“), s tim što on sa sobom uvijek vodi neke drugove koji kupuju drogu, pa je tako posredovao i da S.A. kupi drogu od H., ali mu nije smetalo ni da optuženi A. D. snese drogu ako A.nije kući. Prema obrazloženju suda iz presretnutih i preslušanih razgovora na glavnom pretresu čuje se kada se D. javlja na telefon i predstavlja svojim imenom, te da se sud uvjerio da je bilo više telefonskih brojeva sa kojih su optuženi A.D. i H.A. komunicirali sa mušterijama i to vrlo kratko zbog učestalih poziva, gdje bi najčešće odgovarali na pitanja mušterija „za koliko i kada“, a mušterije su već znale gdje treba da dođu. Sud ilustruje

karakterističan razgovor u kome optuženi A.D. na poziv mušterije govori da je ludnica i kako ne može da stigne ni da se javi koliko telefon zvoni. Iz toga sud izvodi zaključak da iz toga proizilazi svijest optuženog A.D. da i sam postane pripadnik grupe i uključi se u organizovanu grupu koja se bavi prodajom opojne droge, a naročito kada njegov brat A. nije kući. Konačno sud se pozvao i na iskaz svjedoka optuženog A.D. od 14.12.2016. godine datom u prisustvu branioca u kome je pored ostalog izjavio da mu je poznato da njegov brat A. prodaje opojnu drogu speed i marihuanu tako što konzumenti dolaze na njihovu zajedničku adresu, te da mu je poznato da A. opojnu drogu nabavlja od braće N. Kad njegov brat nije bio kući ostavljao je njemu paketiće opojne droge izlijepljene selotejp trakom da istu prodaje konzumentima koji mu najčešće dolaze i samo bi pozvonili na vrata.

Dalje branilac K.M. u žalbi navodi da kod optuženog N.F. nije pronađena nikakva droga, a pretresom njegovog stana od njega je oduzet iznos od oko KM, a presuda, kako se u žalbi tvrdi, ni na jednom mjestu ne daje obrazloženje u pogledu ovog novca koji je oduzet od N.F., osim što se samo paušalno ponavlja da se novac koji je oduzet od N.F., može dovesti u vezu sa prodajom narkotika. Branilac u žalbi ističe da predmetni novac potiče iz legalnih tokova i da je isti optuženom i njegovoj supruzi dala majka od supruge radi preduzimanja građevinskih radova i plaćanja zakupnine za ljetnu baštu.

Vezano za oduzimanje imovinske koristi od optuženog B.H. u iznosu od KM, branilac O.M., u žalbi navodi da sud u pobijanoj presudi nije dao ni jedan razlog o odlučnim činjenicama za zaključak da predmetni novac potiče od krivičnog djela, iako je odbrana dokazala da je optuženi trgovao vozilima koja je kupovao u inostranstvu i na taj način pribavljao sredstva za život.

Braniteljica optuženog A.H., advokat D.H., u odnosu na oduzetu imovinsku korist od optuženog u iznosu od KM i.... EUR-a, u žalbi navodi da tužilaštvo u toku postupka nije sudu pružilo ni jedan dokaz da novac koji je oduzet pretresom kuće optuženog H.A. predstavlja novac pribavljen krivičnim djelom, dok je odbrana sa druge strane sudu prezentovala materijalne dokaze o porijeklu predmetnog novca.

Branilac optuženog N.N.1., advokat A.F., u žalbi navodi da pobijana presuda ne sadrži niti jedan konkretan dokaz da je novac koji je privremeno oduzet po potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta od optuženog pribavljen izvršenjem krivičnog djela niti se u tom pravcu u presudi daje bilo kakvo obrazloženje.

Ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje pravilnost pobijane presude.

Naime, prvostepeni sud je u vezi odluke da od optuženih oduzme imovinsku korist pribavljenu izvršenjem krivičnog djela na način kako je to sadržano u izreci pobijane presude u obrazloženju dao dovoljne i određene razloge koji se od strane ovog suda ocjenjuju prihvatljivim. Tako sud najprije konstatuje da se iz iskaza svjedoka i presretnutih

komunikacija moglo čuti o količini opojne droge i visini cijene prilikom njene prodaje, te sud izvodi dalji zaključak da je prodaja opojne droge za optužene predstavljala unosan izvor prihoda, naročito kada se ima u vidu da su optuženi osobe koje u inkriminisanom periodu nisu imale nikakvo zaposlenje, da su lošeg imovnog stanja te da na taj način stiču sredstva za život. Sud dalje ima u vidu da ugostiteljski objekat – ljetna bašta kod F. N. loše posluje, te da je sama odbrana optuženog isticala da nisu redovno izmirivali zakonske obaveze, te kako je kod optuženih F.N., N.N.1., A.H., S.R. i B.H. pronađena određena svota novca, sud izvodi zaključak (s obzirom na učestalost krivičnihopravnih radnji koje su činili i koje su opisane u izreci presude) da novac potiče upravo iz predmetnog inkriminisanog djelovanja. U kontekstu takog svog utvrđenja sud daje razloge zbog čega nije prihvatio kao vjerodostojne iskaze svjedoka odbrane prvooptuženog F. N. koji su pokušali prezentovati da novac potiče iz pozajmica, odnosno u slučaju optuženog A.H. da se radi o naknadi štete. Takve svoje zaključke sud potkrepljuje analizom nadziranih komunikacija između N.F. i N.1., (tokom kojih N.1., govori kako oni zarade u bašti do ... KM), pa tu komunikaciju dovodi u vezu sa dokumentacijom koja je uložena od strane odbrane prvooptuženog a i tužilaštva a tiče se izvještaja P.....u... V.. o prijavljenim prihodima u ljetnoj bašti (za šest mjeseci poslovanja ljetne bašte ostvaren prihod od ukupno KM), te konačno zaključuje da njihova zarada u znatno većem iznosu ne potiče iz bavljenja ugostiteljstvom već od prodaje opojne droge. U daljnjem dijelu obrazloženja sud je analizirao i iskaz supruge optuženog F.N. u kome je ona izjavila da ni ona ni F.nemaju zaposlenje, te je dao razloge zbog čega je ocijenio neprihvatljivom tezu odbrane ovog optuženog da se on bavi prodajom viagre i kamagre, da trguje sa EUR-ima, telećim i jagnjećim mesom, konjima i vozilima, iako u tom pravcu odbrana nije prezentovala bilo kakve dokaze.

Optuženi B.H. u ličnoj žalbi činjenično utvrđenje prvostepenog suda u pobijanoj presudi dovodi u pitanje tvrdnjom da on nije djelovao kao član organizovane grupe te da tokom suđenja nije bilo niti jednog konkretnog dokaza za tako nešto. Pojašnjava da je on tražio tokom suđenja da ga vode na poligraf te da se sve što bude utvrđeno koristi protiv njega, te da i dalje pristaje da se on ispita pomoću svih tehnologija za otkrivanje istine, a da je on većinu vremena dok su trajale posebne istražne radnje bio u inostranstvu što se vidi iz pasoša i carinskih deklaracija o uvozu auta.

Kako je ovaj sud dao ocjenu žalbenih prigovora branioca od ovog optuženog, advokata O.M., optuženi se upućuje na te razloge, a u vezi insistiranja optuženog da bude podvrgnut poligrafskom ispitivanju valja istaći da su takvi žalbeni navodi u predmetnom odlučivanju irelevantni. Konačno tvrdnja optuženog da je u inkriminirano vrijeme većinom bio u inostranstvu te se bavio uvozom auta, prvostepeni sud je i u tom dijelu dao odgovarajuće razloge, utvrdivši da se radi o boravku izvan BiH od samo nekoliko dana i da je bilo bez uticaja na činjenično utvrđenje iz pobijane presude.

Braniteljica optuženog B.A., advokat A. D. U., u žalbi najprije rekapitulira povrede koje su učinjene tokom trajanja postupka i koje su kako tvrdi ostale bez odgovora, te se u tom kontekstu poziva na kratkoću vremena (samo jedan dan) koji je protekao od dana dostavljanja do potvrđivanja optužnice iako je uz istu dostavljeno više od 270 dokaza i preko 400 dokumenata.

Ovi žalbeni prigovori od strane ovog suda se ocjenjuju kao irelevantni za predmetno odlučivanje. Na isti način se ocjenjuje od strane ovog suda i žalbeno ukazivanje braniteljice da je određivanje mjere pritvora i produženje istog izvršeno na osnovu svjedočenja koje ne postoji i koje nije provedeno niti je predloženo u optužnici, a radi se o svjedoku M. H., koji nije predložen u dokaznom postupku.

Žalbeni navodi ove braniteljice u vezi zakonitosti provođenja posebnih istražnih radnji, kojima se iznosi stav da prema B.A., nije provedena ni jedna posebna istražna radnja niti postoji takva naredba u spisu, a da naredbe za koje se kasnije ustanovilo da se odnose na ovog optuženog nisu sadržavale ime i prezime osumnjičenog lica, da su izdate bez osnovnih podataka, te da naredbe Opštinskog suda u Sarajevu u odnosu na NN lice i NN lice po nadimku A. nisu izdate u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima te da predmetne naredbe nemaju sve potrebne podatke, da se na njima ne može zasnovati presuda, posebno iz razloga što ništa od dokaza nije potvrdilo postojanje osnovane sumnje u odnosu na B.A., od strane ovog suda su već razmatrani u sklopu istovjetnih žalbenih prigovora branilaca ostalih optuženih, tako da se na ovom mjestu neće vršiti njihova posebna ocjena. Dalje braniteljicino isticanje da je obavijest o provedenim posebnim istražnim radnjama dostavljeno B.A. (broj 65 0 K 577188 16 Kpp od 12.01.2011. godine) je akt iz koga je vidljivo da se radi o povredi prava na odbranu budući da optuženi nije upozoren u obavještenju da ima pravo tražiti preispitivanje zakonitosti provedenih radnji prema njemu čime su prekršena prava na odbranu optuženog iz člana 312. stav 1. tačka d) ZKP FBiH, od strane ovog suda se ocjenjuje neosnovanim budući da je optuženi B. A. u daljem toku postupka imao mogućnost da u tom pravcu prigovara zakonitosti provedenih posebnih istražnih radnji.

Dalje braniteljica u žalbi navodi da u vezi prigovora koji je odbrana istakla na glavnom pretresu, a odnosi se na činjenicu da prilikom lišenja slobode B.A. nije postojala naredba za pretres, te da su službenici policije (potvrdio je to svjedok F.E. na glavnom pretresu) dobili usmenu naredbu sudije te postupili po istoj, nakon čega je izvršen pretres stana u kome je zatečen optuženi u cilju pronalaska opojnih droga i telefona, a nije postupljeno po članu 70. stav 2. ZKP FBiH, koji izričito propisuje postupanje u ovakvim situacijama odnosno da „sudija za prethodni postupak mora zabilježiti razgovor sa podnosiocem usmenog zahtjeva, pri čemu zakonska norma određuje formu kroz koju se bilježi pomenuti razgovor“ tj. ako se koristi zvučnik ili stenografski zapisnik, sudija za prethodni postupak je dužan obezbijediti prepis zapisnika, te njegovo ovjeravanje u smislu istovjetnosti, a originalni oblik u kome je zabilježen usmeni zahtjev za izdavanje naredbe za pretresanje i njegov prepis moraju se

predati sudu u roku od 24 sata od izdavanja naredbe. U istom roku će se predati kopija zapisnika, koja je nastala na temelju doslovnog bilježenja razgovora sa podnosiocem zahtjeva. Braniteljica tvrdi da u roku od 24 sata nije opismenjena naredba niti postoji zabilješka sudije za prethodni postupak o postupanju u odnosu na B.A., a koji prigovor i navod odbrane sud u pobijanoj presudi nije uzeo u razmatranje.

Ovi žalbeni prigovori dovode u pitanje zakonitost pobijane presude u odnosu na optuženog B.A.

U cilju provjere prednjih žalbenih navoda ovaj sud je izvršio uvid u relevantni dio zapisnika sa glavnog pretresa tokom koga je braniteljica optuženog iznijela završnu riječ te se uvjerio da je na istovjetan način ukazano na nezakonitost izvršenog pretresa u stan optuženog B.A. prilikom njegovog lišenja slobode, a sve kod okolnosti da povodom usmene naredbe sudije za prethodni postupak za pretresanje prostorija, lica i stvari, nakon toga, kako se u završnoj riječi i u žalbi navodi, nije postupljeno u skladu sa odredbom člana 70. stav 2. ZKP FBiH. Nadalje ovaj sud se uvjerio da u obrazloženju pobijane presude u vezi prednjih braniteljicinih ukazivanja u završnoj riječi nisu dati bilo kakvi razlozi, te je na taj način u prvostepenoj presudi ostvarena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, odnosno nisu dati razlozi o odlučnim činjenicama.

Budući da je utvrđena bitna povreda imala za posljedicu ukidanje prvostepene presude u dijelu izreke koji se odnosi na optuženog B.A. ovaj sud nije bio u prilici da razmatra žalbene prigovore braniteljice koji se odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, povredu krivičnog zakona i odluku o kazni.

Žalbeno ukazivanje tužiteljice Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu kojim dovodi u pitanje pravilnost izrečene kazne u odnosu na optuženog D.A. nije prihvatljivo jer tužiteljica kod svog stava da je ovom optuženom izrečena preblaga kazna ima u vidu isključivo porodične prilike optuženog iako je prvostepeni sud osim okolnosti da je optuženi otac maloljetnog djeteta imao u vidu i činjenicu da optuženi D.A. do sada nije kažnjavan, te da postoje uslovi da se navedene olakšavajuće okolnosti u međusobnoj povezanosti cijene kao osobito olakšavajuće okolnosti i da se slijedom toga optuženom izrekne kazna zatvora ispod zakonom propisanog posebnog minimuma na način kako je to učinjeno u izreci presude, sa čime se u potpunosti saglašava i ovaj sud.

Branilac optuženog F.N. odluku o krivičnopravnoj sankciji osporava žalbenom tvrdnjom da prvostepeni sud na strani optuženog isključivo cijeni otežavajuće okolnosti i to prvenstveno upornost u izvršenju krivičnog djela, a prema stavu branioca nejasno je iz kojih dokaza proističe ta upornost. Dalje branilac navodi da je njegov branjenik osuđen za krivično djelo iz člana 239. stav 3. KZ FBiH presudom Opštinskog suda u Sarajevu prije punih 10 godina, koja presuda se morala brisati iz kaznene evidencije. Na kraju se branilac poziva i na

sudsku praksu Kantonalnog suda u Sarajevu u predmetima optuženih B.N., i drugi, T. M. i drugi i H.N. i drugi.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Naime, u obrazloženju presude dati su razlozi u vezi upornosti svih optuženih, koja se prema nalaženju suda ogleda u učestalosti prodaje opojne droge krajnjim konzumentima u inkriminisanom periodu. Braniočevo ukazivanje da je presuda kojom je optuženi F. N. osuđen za krivično djelo iz člana 239. KZ FBiH tokom 2008. godine, nije prihvatljivo budući da je u konkretnom slučaju mjerodavan sadržaj izvoda iz kaznene evidencije koji je dostavljen od nadležne policijske uprave i koji je sud imao u vidu. Konačno, braniočevo pozivanje na sudsku praksu Kantonalnog suda u Sarajevu u drugim predmetima nije prihvatljivo jer je u direktnoj suprotnosti sa načelom individualizacije krivičnopravne sankcije u odnosu na svakog pojedinog optuženog, bez obzira koliko na prvi pogled izgledalo da se radi o sličnim procesnim okolnostima relevantnim za izricanje krivičnopravne sankcije.

Branilac optuženog N.N.1., odluku o krivičnopravnoj sankciji pobija iznoseći stav da u odnosu na ovog optuženog sud uopšte nije cijenio olakšavajuće okolnosti koje su se našle na strani ovog optuženog, te konkretizujući da je riječ o iskrenom držanju optuženog pred sudom, te da je samo vođenje postupka zasigurno uticalo na optuženog da nešto slično ne ponovi, te da se radi o relativno mlađoj osobi.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Po ocjeni ovog suda olakšavajuće okolnosti na koje se branilac poziva nisu od tolikog značaja da bi imale uticaja na visinu izrečene kazne ovom optuženom, posebno kada se ima u vidu (što je prvostepeni sud pravilno ocijenio) da je optuženi N.N.1., četiri puta osuđivan, između ostalog i za krivično djelo sa istim zaštitnim objektom.

Braniteljica optuženog N.N.2., u žalbi navodi da na strani njenog branjenika nije pronađena niti jedna otežavajuća okolnost, dok su nasuprot tome sve ostale okolnosti olakšavajuće, pa cijeneći njegovu starosnu dob i vrijeme koje je proveo u pritvoru i da mu je u međuvremenu umro otac, smatra da je bilo mjesta da se optuženom izrekne blaža kazna.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Naime, prvostepeni sud je pravilno uzeo u obzir i cijenio mlađu životnu dob optuženog N.N.2., koji je rođen godine, te da ovaj optuženi ranije nije osuđivan, što je uticalo da prvostepeni sud te okolnosti u njihovoj ukupnosti i međusobnoj povezanosti ocijeni kao naročito olakšavajuće okolnosti i optuženom N.N.2., ublaži kaznu ispod zakonom

propisanog minimuma, sa čime se u potpunosti saglašava i ovaj sud. Dakle, olakšavajuće okolnosti kod ovog optuženog su došle do izražaja u dovoljnoj mjeri.

Branilac optuženog H.B., advokat O.M., u žalbi ističe da olakšavajuće okolnosti koje su se našle na strani optuženog B.H. u svojoj ukupnosti predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti, te da se ciljeve generalne i specijalne prevencije mogu postići i ublaženom kaznom u manjem vremenskom periodu.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je optuženi H.B. više puta osuđivan, i to za isto krivično djelo iz člana 238. stav 1. KZ FBiH kao i za krivično djelo napad na ovlašteno službeno lice, što je sud cijenio kao otežavajuću okolnost u vezi sa krivičnim djelom nedozvoljeno držanje oružja ili municije iz člana 52. stav 1. ZONDINOM-a. Ove okolnosti lišavaju svake osnovanosti stav branioca da je bilo mjesta da se ovom optuženom izrekne kazna zatvora u kraćem trajanju.

Braniteljica optuženog H.A., advokat D.H., u žalbi navodi da olakšavajuće okolnosti koje su se stekle na strani optuženog H.A., u svojoj ukupnosti predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti i da se svrha kažnjavanja može postići i ublaženom kaznom u manjem vremenskom trajanju.

Ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud na strani optuženog H.A., uzeo u obzir i cijenio kao olakšavajuće okolnosti njegovu mladost, odnosno da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela imao 19 godina i da ranije nije osuđivan, konačno vrednujući te okolnosti u njihovoj ukupnosti i međusobnoj povezanosti kao osobito olakšavajuće okolnosti iz kojih razloga je optuženom izrečena kazna zatvora ispod donje granice posebnog zakonskog minimuma propisane kazne za predmetna krivična djela. Zbog toga suprotni žalbeni navodi nisu prihvatljivi.

Iz navedenih razloga je ovaj sud, na osnovu člana 328. ZKP FBiH, donio presudu kojom se žalba tužiteljice Kantonalnog tužilaštva u Sarajevu i žalbe branilaca optuženih F.N., N. N.1., N.N.2., H.B., A.H., S.R. i D.A., kao i lična žalba optuženog H.B., odbijaju kao neosnovane i prvostepenu presudu u odnosu na njih potvrđuje, a žalbu braniteljice optuženog B.A. na osnovu člana 330. stav 2. ZKP FBiH ukinuo u dijelu izreke koja se odnosi na ovog optuženog i predmet u tom dijelu vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom suđenju u odnosu na optuženog B.A. prvostepeni sud će otkloniti bitnu povredu na koju je ukazano u ovoj presudi, preuzet će dokaze izvedene na glavnim

pretresima u postupku koji je prethodio donošenju ukinutog dijela presude, izvesti druge dokaze za koje nađe da je to potrebno, pa će nakon tako provedenog postupka i na osnovu tako izvedenih dokaza donijeti novu i na zakonu zasnovanu presudu.

Zapisničar
Roić Živana,s.r.

Predsjednik vijeća
Slavko Marić,s.r.